

praktiske opgaver. Det er noget helt andet end sygdom.

Inge Refshauge (DF):

Dansk Folkeparti vil gerne sige tak for en god debat. Resultatet, som vi fik ud af den, var jo, at alle tilkendegav, at ældre skulle have en god og tryk alderdom, og at de skulle have den hjælp, de har behov for.

Vi er ikke helt enige om, hvor meget og hvor lidt vi skal sætte ind på området, men én ting vil jeg gerne sige herfra, og det er især til fru Grete Schødt: Vi har en kæmpe stor respekt for de hjemmehjælpere og for de social- og sundhedsassistenter, som gør deres arbejde i det daglige for de ældre.

Debatten om ældres forhold og vilkår er ingenlunde slut med denne forespørgsel. Dansk Folkeparti vil fremsætte flere forslag, både lovforslag og beslutningsforslag, i denne samling til gavn for de ældre. Vi vil kæmpe videre – især for de svageste ældre. Men jeg synes, det har været en god debat, hvor vi har fået mange ting på bordet, og en særlig tak til socialministeren for, at hun har taget brugerbetalingen på hjemmehjælp af bordet. Det synes jeg var flot.

Tredje næstformand (Poul Nødgaard):

Jeg må bede om mere ro i salen, så ordføreren kan fremføre sine synspunkter.

Inge Refshauge (DF):

Om forslaget til vedtagelse fra Socialdemokratiet, SF og Det Radikale Venstre må jeg sige, at det kan Dansk Folkeparti støtte, og vi synes, det var fint, at regeringen kom på banen med et forslag til vedtagelse. Det siger vi da tak for, og jeg tror da, vi har hjulpet en lille smule til.

Debatten her i dag har jo så vist, at alle vil hjælpe de ældre, men hvordan er ikke rigtig klarlagt. Én ting er vi da alle sammen blevet enige om: Brugerbetaling på hjemmehjælpen er yt, og det er virkelig dejligt. Tak.

(Kort bemærkning).

Tove Videbæk (KRF):

Da det forslag til vedtagelse, som Kristeligt Folkeparti var medforslagsstiller af, allerede er virkeliggjort, så vil jeg hermed tilsige Kristeligt Folkepartis støtte til regeringens forslag til vedtagelse.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslag til vedtagelse nr. V 14 af Grete Schødt (S), Villy Søvnald (SF) og Dorit Myltoft (RV) (se foran) vedtoges med 76 stemmer (S, SF, DF, CD, RV, EL, FRI, KRF og Frank Dahlggaard (UP)); 34 (V og KF) stemte hverken for eller imod.

Hermed var følgende forslag bortfaldet:

Forslag til vedtagelse nr. V 12 af Inge Refshauge (DF).

Forslag til vedtagelse nr. V 13 af Jette Gottlieb (EL), Else Winther Andersen (V), Jens Heimburger (KF), Yvonne Herløv Andersen (CD) og Tove Videbæk (KRF)

Hermed sluttede forespørgslen.

Den næste sag på dagsordenen var:

3) Første behandling af lovforslag nr. L 4: Forslag til lov om ændring af lov om aktiv socialpolitik. (Ledighedsydelse ved overgang til fleksjob i forbindelse med ferie m.v.).

Af socialministeren (Karen Jespersen).

(Fremsat 7/10 99).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Else Marie Mortensen (S):

Lovforslag nr. L 4 drejer sig om ledighedsydelse ved overgang til fleksjob og i forbindelse med ferie.

Formålet med hele fleksjobkonstruktionen er bl.a. at give personer, der ikke har den fulde erhvervsevne, mulighed for tilknytning til arbejdsmarkedet med alt, hvad det indebærer af livskvalitet, ansvar, pligter og rettigheder.

Det er vores opfattelse, at vi med det her lovforslag bringer hensigterne nærmere den virkelighed, der opleves af de personer, der skal ansættes i et fleksjob.

De elementer, der er i lovforslaget, er rettigheder for de mennesker, der skal ansættes, og omfatter, at hvis visitering til et fleksjob er foretaget i en kommune, så flytter retten til fleksjobbet med i tilfælde af, at personen flytter til en anden kommune, så pågældende ikke skal starte forfra på proceduren.

Det foreslås også, at de personer, der oppebærer sygedagpenge eller befinder sig i et revalideringsforløb, får ledighedsydelse i den eventuelle ventetid, dog maksimum i 3 måneder, der i nogle tilfælde medgår fra visitationen til et fleksjob til de rigtige job findes.

Forslaget åbner også mulighed for ferie med ledighedsydelse i det første ansættelsesår i fleksjobperioden.

Det er vores opfattelse, at forslagens elementer vil lette overgangen til fleksjob og gøre fleksjob mindre hjælpsorienteret og mere rettighedsorienteret og dermed også mere attraktive for dem, der har behov for det.

For at styrke kommunernes incitament til at arbejde seriøst med fleksjob til dem, der er visiteret, er udgifterne til ledighedsydelse i visitationsperioden en ren kommunal udgift, hvorimod der er 50 pct. refusion på den nye ferieordning.

Forslaget vil medføre en merudgift på 20-22 mio. kr. om året over en årrække. Det foreslås at finansiere merudgiften af satspuljemidlerne, og der vil derfor naturligvis også skulle forhandles med satspuljepartierne.

Vi er opmærksom på de høringssvar, der bl.a. foreligger fra organisationerne. Der er bred enighed om, at forslaget indebærer forbedringer, selv om der også peges på, at man kunne ønske sig, at nogle af forbedringerne var mere vidtgående. Det vil vi nok få lejlighed til at beskæftige os med under udvalgsarbejdet. Vi mener, der er tale om et godt forslag, der vil gøre livet og tilværelsen lettere for en lang række mennesker på et tidspunkt i deres tilværelse, hvor der virkelig er behov for at fjerne demotiverende faktorer.

Som det nok vil være fremgået på nuværende tidspunkt, støtter vi i Socialdemokratiet forslaget, og vi håber, det får en god og saglig gang igennem udvalget.

Erik Larsen (V):

Vi er i Venstre utrolig glade for, at fleksjobordningen er etableret, at den vinder mere og mere indpas, at den stille og roligt bliver en succes, hvor de mennesker, som har en nedsat erhvervsevne, har mulighed for at fastholde en tilknytning til arbejdsmarkedet og dermed fastholde det sociale netværk, som er en konsekvens af at være en del af en arbejdsplads.

Vi har fra Venstres side utallige gange gjort ophævelse over, at fleksjobordningen indeholdt nogle barrierer, som gav utryghed for de men-

nesker, som skulle ind i jobbene. Kort sagt: Vi har ønsket at nedbryde barriererne omkring fleksjobordningen, sådan at den kunne blive en endnu større succes. Vi er derfor tilfredse med det forslag, som regeringen her har fremsat, som er et lille skridt i den rigtige retning. Det, at man kan få en ledighedsydelse i 3 måneder, mens man venter på at få et fleksjob, efter at man er visiteret til et fleksjob, vil give en tryghed, som for mange er ganske afgørende.

Vi er villige til, og vi vil faktisk opfordre regeringen til, at gå videre og skabe større tryghed omkring reglerne i ordningen, sådan at vi på et eller andet tidspunkt kan komme helt frem til, at man har den fornødne tryghed, som man i øvrigt har, når man er på arbejdsmarkedet.

Med hensyn til finansieringen vil jeg udtrykke en positiv holdning til, at forslaget her finansieres over satspuljen, men det er jo et område, hvor alle partier skal være enige.

Fra Venstres side i hvert fald en positiv opbakning til forslaget og også til finansieringen.

(Kort bemærkning).

Villy Søvnald (SF):

Hr. Erik Larsen karakteriserede forslaget som et stykke ad vejen, men ikke hele vejen. Vi er af den samme opfattelse, og derfor vil jeg spørge hr. Erik Larsen, om Venstre vil være med til under udvalgsarbejdet at lave de ændringer, der sikrer, at det ikke kun bliver det lille hop, men at vi når til vejs ende så at sige.

Vi barsler med et forslag, der sikrer, at fleksjobmodtagere har de samme rettigheder præcis som andre på arbejdsmarkedet. Betyder Venstres tale om det lille stykke, at det godt vil gå hele vejen, eventuelt sammen SF? Eller måske kan vi endda presse regeringen til at sikre, at der fuldstændigt bliver de rettigheder på fleksjobområdet, som der er inden for alle andre områder.

(Kort bemærkning).

Erik Larsen (V):

I modsætning til andre partier samarbejder vi gerne med alle i Folketinget og også med SF, og vi vil gerne i forbindelse med fleksjobordningen være med til at drøfte, om vi kan gå et længere stykke end det, der er fremlagt her fra regeringen.

Det, som vi jo så også, og det er jeg sikker på hr. Villy Søvnald er enig i, skal sikre os, er, at vi

kan skaffe den nødvendige finansiering til de forslag.

Vi går positivt ind i udvalgsarbejdet for at komme så langt, som vi nu kan, og det er det tilsagn, jeg kan give her i dag.

(Kort bemærkning).

Villy Søvndal (SF):

Jeg vil kvittere for tilsagnet fra Venstre.

Som man ved fra utallige års samarbejde med SF bredt i Folketinget, så kommer SF aldrig med forslag, der ikke samtidig er finansiering for, og det er klart, at det vil vi også sikre på det område her.

Venstre er formentlig også opmærksom på den sammenhæng, at det forhold, at rettighejderne ikke er så gode, som de kunne være, i sig selv er med til at forhindre mennesker i at søge fleksjob. Der skal simpelt hen meget stort mod til som over 50-årig at søge et fleksjob vel vidende, at man ikke kvalificerer sig til f.eks. efterløn, når man tilhører en udsat gruppe, der måske i højere grad end andre grupper kan få behov for efterlønnen.

Men jeg kvitterer for Venstres positive tilsagn. Jeg håber, at vi kan være med til at udvirke, at ordningen bliver endnu bedre. Jeg tror, at socialministeren i denne sammenhæng meget gerne vil omfavnes kærligt af både Venstre og SF.

(Kort bemærkning).

Inge Refshauge (DF):

Dansk Folkeparti har tidligere sagt, at fleksjobbene er udmærkede, men der er alt for stor usikkerhed i de fleksjob, vi har i dag.

Vi mener, at fleksjobberne skal ligestilles med andre mennesker på arbejdsmarkedet, og det skal ske både på den ene og på den anden måde. Som fleksjobber i dag er der jo ingen sikkerhed, man kan gå hen og blive fyret fra den ene dag til den anden, og så skal man over på de der 3 måneder og 82 pct. Det er ikke rimeligt. Vi skal have indført, at der skal være en ordentlig opsigelsesfrist, der skal være ret til efteruddannelse, og der skal være ret til efterløn.

Vi er kommet et par skridt videre. Vi er kommet til sygeløn, og nu kommer vi til feriepenge. Det er så i orden. Små skridt ad gangen, det er også noget.

(Kort bemærkning).

Villy Søvndal (SF):

Jeg vil kvittere for Dansk Folkepartis standpunkt og bare gøre opmærksom på, at vi nu er så tæt på den situation, vi næsten kan være, hvor der er et flertal.

Hvis de her forhandlinger giver mening, så er vi lige præcis i nærheden af en situation nu, hvor et flertal forpligter sig på de rettigheder, der gælder for folk i andre job. Det synes jeg er en stor dag.

Jens Heimbürger (KF):

Nu skal man jo passe på, hvad man siger her. Hr. Villy Søvndal er meget hurtig ved havelågen i dag.

Jeg vil sige, at jeg synes, principperne i forslaget er særdeles fornuftige, og det er jo også rigtigt, som det er fremhævet, at der ganske givet er personer, som ikke søger fleksjob, fordi de føler, at deres sociale sikkerhed er alt for lille. Det er vi indstillet på der skal gøres noget ved. Om vi kan strække det yderligere, vil vi også meget gerne kigge på, men mere vil vi ikke kunne love nu.

Jeg tror også, at man må sige, at i den anden ende er der måske også nogle arbejdsgivere, man kunne kigge på. Hvordan motiverer vi dem til virkelig at fastholde de her mennesker i beskæftigelse, når fleksjobbene er etableret?

Vi er altså positivt indstillet, også til at drøfte en udvidelse.

Villy Søvndal (SF):

Man kan vel sige, at regeringens lovforslag kommer efter en meget lang og en meget bred kritik af, at mennesker på fleksjob ikke er omfattet af de samme rettigheder, dvs. arbejdsløshedsdagpenge, feriedagpenge og efterløn, som andre på arbejdsmarkedet har.

Forslaget her er et forsøg på at lukke enkelte af de huller, fleksjobberne falder i, men er, hvis man ser LO's høringssvar, en lappeløsning – sådan tror jeg, de karakteriserer det – som ikke lukker de væsentlige faldgruber i ordningen. Så erindrer LO i øvrigt om, at de næstbedste løsninger ikke altid er gode nok. Det er vi i SF meget enige i.

Vi synes, det er uforståeligt, at regeringen ikke er mere ambitiøs på det her område, specielt set i lyset af, at regeringen ønsker at gøre fleksjobordningen til en succes, og det er vi enige i. De manglende rettigheder er i sig selv med til at holde organisationer fra at anbefale deres

medlemmer at søge et fleksjob. Derfor vil vi fremsætte et selvstændigt lovforslag, men også gerne stille ændringsforslag til forslaget her, der lægger sig tæt op ad LO's anbefalinger, som er helt parallelle med SF's tanker.

Hvorfor skal ledighedsydelsen begrænses til en periode på kun 3 måneder, hvis vi altså mener det alvorligt, at mennesker med handicap skal have samme rettigheder som andre, også når det synspunkt koster? Vil ministeren give garanti for, at herefter falder ingen ned i det store sorte hul, at når sygedagpengene ophører, så starter ledighedsydelsen, den, der hedder visitationsydelsen? Jeg synes, bemærkningerne er løse, og jeg tror, at stadig mange vil falde igenem. Hvorfor skal ydelsen i øvrigt fortsat kun være 82 pct. af dagpengene og ikke 100 pct., som andre får?

Det virkelig diskriminerende i forslaget er, at reglerne for overgang til efterløn ikke ændres, det vil sige, at man fortsat skal være fyldt 50 år den dag, man ansættes i et fleksjob. En syg 49-årig skal arbejde indtil det fyldte 65. år, mens en rask person kan gå på efterløn som 60-årig. Det er altså svært at forstå rimeligheden i, og der er ingen rimelighed i det.

Jeg skal derfor sige, at vi vil gå positivt ind for forslaget. Jeg synes også, socialministeren fortjener ros for at have fremsat forslaget. Jeg er heller ikke sikker på, men det kan vi jo opklare undervejs, at det er socialministeren, der vil begrænse, at vi går videre i ordningen her. I virkeligheden tror jeg, at store dele af Socialdemokratiet har en interesse i at lave fuldstændig parallelitet. Det vil vi gerne være behjælpelige med i et konstruktivt udvalgsarbejde, og som de forrige ordførerbemærkninger er faldet, ser det ud til at blive en rimeligt overkommelig opgave.

Inge Refshauge (DF):

Der skal ikke herske nogen tvivl om, at Dansk Folkeparti er glad for fleksjobordningen, men jeg synes, vi har et lille problem ude i kommunerne, og det er, når folks arbejdsevne skal vurderes. Jeg synes, der er problemer med den vurdering. Ofte bliver arbejdsevnen vurderet højere, end den i grunden er. Om det så er kommunens lægekonsulenter, der er på spil der, skal jeg ikke kunne sige noget om, men i hvert fald er det svært for de mennesker, der får tillagt en højere arbejdsevne, end de i grunden har, og så kommer ud i et fleksjob, som de

måske ikke kan klare. Så får de et nederlag igen.

Lovforslaget her lægger op til en lille forbedring for mennesker i fleksjob, men det er så ikke nok, som jeg sagde før. Vi i Dansk Folkeparti mener, at fleksjobberne skal ligestilles med andre arbejdstagere på arbejdsmarkedet med ret til ferie og feriepenge, og det kommer jo nu, men så skal de også have en ordentlig opsigelsesfrist, de skal have ret til efteruddannelse, og de skal have ret til efterløn. Jeg bryder mig heller ikke de 82 pct. i 3 måneder, og jeg mener, de skal fjernes; det skal være akkurat ligesom for alle andre arbejdstagere, for vi beder dem jo om at blive på arbejdsmarkedet ved at give dem et fleksjob.

Vi skal være ærlige og sige, det er for at undgå at få folk på førtidspension, at vi gør det der. Det offentlige sparer jo enormt mange penge, hvis vi får mennesker i fleksjob, men vi skal søreme også give dem nogle ordentlige arbejdsforhold. Det vil vi gerne være med til, og i udvalget vil vi gå 100 pct. ind for en god udvalgsbehandling omkring det her lovforslag. Vi ville meget gerne have det udvidet til at gælde også opsigelsesfrister, uddannelse og efterløn. Vi synes, at folk i fleksjob skal ligestilles med almindelige arbejdstagere.

Annie Lunde Hansen (CD):

Da vores ordfører, fru Yvonne Herløv Andersen, er forhindret i at være til stede, skal jeg på hendes vegne forelægge følgende:

Jeg vil gerne på CD's vegne sige, at lovforslaget her i det mindste er en forbedring i forhold til, hvad der gælder nu. CD har næsten ved enhver lejlighed beklaget, at man ikke, dengang loven blev til, fik fleksjobberne garderet noget bedre med hensyn til deres ydelsesmæssige rettigheder.

Nu sker der så omsider en forbedring, og den vil vi selvfølgelig ikke afvise, men CD har bestemt også lagt mærke til den vurdering, som LO er kommet med, og CD synes, det er noget Socialudvalget skal se nærmere på.

Det punkt i lovforslaget, der handler om retten til at bevare fleksjobbet ved flytning til en anden kommune, betyder en administrativ lettelse, som CD kun kan hilse velkommen.

Grundlæggende er CD positiv over for forslaget, men vi er samtidig åbne over for alle forbedringer og ser frem til et godt og positivt udvalgsarbejde.

Dorit Myltoft (RV):

I Det Radikale Venstre er vi yderst tilfredse med socialministerens forslag til forbedring af fleksjobordningen. Vi har længe efterlyst bedre rettigheder for fleksjobbere, fordi vi mener, at det er en af de væsentligste barrierer mod at skabe et rummeligt arbejdsmarked. I dag er der stor usikkerhed forbundet med fleksjobordningen. Det gør ordningen mindre attraktiv.

Med det lovforslag, vi behandler i dag, vil nogle af de væsentligste barrierer blive fjernet, og det hilser vi som sagt meget velkommen.

For det første lægges der med forslaget op til, at personer, der visiteres til fleksjob, skal kunne få ledighedsydelse i op til 3 måneder, indtil kommunen kan tilbyde et fleksjob. Det er et forslag, Det Radikale Venstre er meget positivt indstillet over for, for det vil fjerne et af de største problemer i forbindelse med overgangen til fleksjob.

I teorien skulle kommunerne jo tilbyde fleksjob, samtidig med at de visiterer personer til ordningen, men det har vist sig, at kommunerne har haft utrolig svært ved at leve op til denne forpligtelse. Det har skabt et hul i sociallovgivningen, som nu bliver lukket med dette forslag.

Ledighedsydelsen må selvfølgelig ikke blive en sovepude for kommunerne. Derfor er det også vigtigt, at det er kommunerne, som skal betale udgifterne til ledighedsydelse. Det vil give dem et økonomisk incitament til at tilbyde fleksjob så hurtigt som muligt.

For det andet vil dette forslag give den enkelte ret til at bevare et fleksjob ved flytning til en anden kommune. Det er også et forslag, vi støtter fra radikal side. Med den nuværende lovgivning sker der jo rent faktisk en stavnsbinding af personer i fleksjob. En sådan retstilstand kan vi naturligvis ikke leve med, og vi er derfor også meget positive over for den ændring af loven.

Endelig lægger forslaget op til, at nyansatte fleksjobbere, der ikke har optjent ferie, skal have ret til ferie med ledighedsydelse i det første ansættelsesår. Det er også et forslag, som Det Radikale Venstre støtter.

Flere organisationer har kritiseret dette forslag for ikke at være vidtrækkende nok. I Det Radikale Venstre er vi derfor indstillet på under udvalgsarbejdet at se på, om der er andre muligheder.

Vi støtter altså lovforslaget, og vi vil gå positivt ind i udvalgsarbejdet.

Jette Gottlieb (EL):

Vi er i Enhedslisten glade for, at regeringen med det her lovforslag forsøger at stoppe et hul i forsørgelsesgrundlaget for de personer, der har med fleksjob at gøre, men vi fatter ikke, at regeringen ikke vil tage skridtet fuldt ud og sikre, at de bliver fuldstændig ligestillet med ordinært ansatte, bl.a. så de omfattes af den almindelige arbejdsløshedsforsikring.

Enhedslisten fremsatte forslaget sidste år og nød stor bevågenhed bl.a. i LO. LO har faktisk støttet det forslag, vi fremsatte, og det er jo klart, for det rummer en opfattelse af rettigheder, som ligestiller de folk med andre arbejdstagere.

Vi har også svært ved at forstå, at der kun kan udbetales ledighedsydelse i 3 måneder ifølge det her forslag. Det er jo kommunen, der har pligt til at skaffe fleksjob, og når en borger så er visiteret til et sådant, ville det jo være meget rimeligt, at kommunen fik pligt til at udbetale ledighedsydelsen, indtil den har skaffet fleksjobbet. Med det her forslag havner borgeren igen i ingenmandsland eller i det store, sorte hul, hvis kommunen efter 3 måneder ikke har skaffet fleksjobbet.

Vores agt er derfor at gå ind i forhold til det her forslag i det spor, som vi selv har lagt ud, og som handler om at sikre fuldstændig ensartede rettigheder og samme vilkår som andre arbejdstagere, og i den ånd vil vi gå ind i udvalgsarbejdet om forslaget.

Men det er klart, at der stoppes ét hul med det her lovforslag.

Tove Videbæk (KRF):

Det er umiddelbart positivt og sympatisk, at der gøres forsøg på at forbedre bestemmelserne om fleksjob, således at såvel potentielle fleksjobbere som lønmodtagerorganisationer, interessegrupper m.fl. vil finde ordningen mere attraktiv. Det er jo uden diskussion ønskeligt, at personer, der hverken har mulighed for at klare ordinær beskæftigelse eller mulighed for at få tilkendt førtidspension, opnår omgivelsernes opbakning og støtte til at indgå i en ansættelsesform, der i den situation er attraktiv. Så grundlæggende er Kristeligt Folkeparti for dette lovforslag.

Når det så er sagt, vil jeg tilføje, at der er adskillige mangler i forslaget, som vi ser det. Således har jo også LO ved flere lejligheder gjort opmærksom på de sorte huller, som personer i

fleksjob kunne falde i. Udspillet er ifølge LO en lappeløsning.

Vedrørende 3-måneders-reglen er vi bekymret for, at mange vil falde igennem systemet, fordi kommunen af flere grunde ikke kan anvise en person fleksjob inden for de 3 måneder. Andre mangler, vi kan påpege, er den manglende ledighedsydelse, manglende dagpenge, hvis man mister sit fleksjob, manglende efterløn og manglende seniorydelse. Fleksjobbere har jo ofte haft et langt liv på arbejdsmarkedet forud for fleksjobbet.

Regeringens forslag mener vi dog er flere skridt i den rigtige retning, men forslaget fjerner ikke utrygheden for en af de grupper i det danske samfund, som netop har et ekstra behov for tryk.

Kristeligt Folkeparti ser frem til en god og en positiv behandling af forslaget.

Tom Behnke (FRI):

Frihed 2000 er også positivt indstillet over for forslaget her. Vi har jo tidligere sammen med mange andre partier været med til at presse på for, at der bliver gjort noget i forhold til dem, der er i fleksjob, altså borgere, som er i en situation, hvor de er nødt til at gå i fleksjob, fordi de af den ene eller anden årsag ikke er i stand til 100 pct. at være med på arbejdsmarkedet.

Vi har jo også slået mange slag for, at der skulle gøres mere for, at der reelt blev nogle fleksjob rundt om i virksomhederne, således at man på alle niveauer, både offentligt og privat, var i stand til at tilbyde disse job. For det er så utroligt vigtigt, at man, selv om man har mistet noget af sin erhvervsevne, så stadig væk kan bevare en vis kontakt til erhvervslivet. Det er af meget stor betydning for ens livskvalitet.

Vi har fra starten af været opmærksom på, at der kunne være nogle problemer i forhold til de ordninger, man mister, de rettigheder, man mister, når man hopper ind i et fleksjob, og derfor har der nok også været en vis træghed i forhold til at vælge at gå i fleksjob, fordi det har været meget usikkert. Når man gik i fleksjob, var man jo for så vidt stavnsbundet. Der var mange af de muligheder, man ellers havde, der forsvandt.

Med det her lovforslag har ministeren så prøvet at fjerne nogle af ulemperne og gjort det lidt mere attraktivt at vælge at tage et fleksjob. Det synes vi er positivt, og derfor støtter vi selvfølgelig forslaget.

Men jeg er enig med de ordførere, der har sagt, at forslaget her kun er et skridt i den rig-

tige retning. Det er jo ikke sådan, at man fuldt og helt gør det attraktivt at gå ind i et fleksjob, og at man giver de muligheder og rettigheder, som andre lønmodtagere på arbejdsmarkedet har.

Her tager man fat i processen, fra man er blevet visiteret, og så til man rent faktisk får et fleksjob. Men hvad med de tilfælde, hvor virksomheden går konkurs, eller man af anden årsag bliver nødt til at skifte til et andet fleksjob? Hvad sker der i forbindelse med sygdom? Hvad sker der i forbindelse med ferie? Ja, her siger regeringen, at i det første ansættelsesår kan man opnå ferieydelse, men hvad så næste gang? Det er jo ikke givet, at disse mennesker kun er 1 år i et fleksjob. Det kunne også godt være, at det varede længere.

Fleksjob er en god ting, og fleksjob skal vi gøre meget mere for bliver et alternativ til helt at hoppe over på passiv forsørgelse. Derfor bør vi også gøre, hvad vi kan, for at dette lovforslag bliver rettet til, så man får en del af de rettigheder – hvis ikke alle de rettigheder – som andre lønmodtagere har.

Men lovforslaget er et skridt i den rigtige retning. Frihed 2000 vil under udvalgsarbejdet medvirke til, at vi kommer videre end forslaget. Hvis der kan samles flertal for det, så er det jo godt og tilfredsstillende. Men uanset det, er vi med på ideen, og vi er med på en positiv udvalgsbehandling.

Socialministeren (Karen Jespersen):

Jeg kan jo kun sige tak for den meget positive behandling af forslaget. Jeg vil godt lige komme med et par kommentarer til de ordførere, der har sagt, at forslaget her ikke går langt nok, og det kunne man så imødekomme på to måder: Enten ved at lave et system i a-kasse-systemet eller ved at lave mere i det sociale system. Jeg skal prøve kort at forklare, hvorfor det ikke er sådan i det her forslag.

For det første: Hvis de mennesker, der er ansat i et fleksjob, skulle have rettigheder ifølge en a-kasse, så skulle det selvfølgelig være et forslag fra arbejdsministeren. Når det ikke er det, er det jo fordi, en af hovedgrundene er, at det er meget, meget svært at vurdere rådigheden for en, der har nedsat erhvervsevne.

Det er i forvejen sådan, at for mennesker med fuld erhvervsevne fylder beskrivelsen af, hvad det vil sige at stå til rådighed, jeg tror over 70 sider i vejledningen, og det er klart, at det ville være endnu mere kompliceret, hvis man skulle

gå ind og lave en beskrivelse af rådighed for mennesker med nedsat erhvervssevne. Det er jo en af grundene til, at det ikke er et forslag, der kommer fra arbejdsministeren.

Så siger vi: Jamen så kan man så give vedkommende nogle rettigheder i det sociale system. Men hvorfor er de så ikke lige så vidtgående som i arbejdsmarkedssystemet? En af grundene er jo, at det har elementer af et forsikringsystem i sig, i hvert fald at man indbetaler, optjener, og at man skal have et job først, og det skal man have en vis periode, inden man har ret til dagpenge. Så her kan vi jo sige, at man i hvert fald kommer ind og får retten til ledighedsydelsen. Så er det klart, at nogle af dem, der får det, har haft et job i arbejdsmarkedssystemet.

Men det andet problem er jo, at vi laver et nyt parallelt system i det sociale system. Vi laver et parallelt ydelsessystem til kontanthjælpsystemet, og det er jo i virkeligheden meget betænkeligt, at man hele tiden laver nye systemer og nye knopskydninger. Hvis man så oven i købet laver det af længere varighed, så man får et helt regulært parallelsystem, som oven i købet er bedre end kontanthjælpsystemet, risikerer man også at få et pres fra dem, der er på kontanthjælp, der siger: Jamen hvorfor kunne vi så ikke komme over i det system eller få noget tilsvarende? Hvis man går længere, end vi er gået her i forslaget, jamen så trækker det nogle nye problemer med sig.

Jeg siger selvfølgelig ikke, at jeg ikke er villig til at diskutere de spørgsmål, der er rejst. Det er jeg selvfølgelig, men jeg prøver bare at forklare, hvorfor forslaget ser ud, som det gør. Jeg håber selvfølgelig på, at det i sig selv vil være det fremskridt, som jo heldigvis, tror jeg, alle ordførere var enige i.

Villy Søvnald (SF):

Jeg tror, det her ender med at blive en god dag. Hvis man tæller de ordførerindlæg, der har været, sammen, kan man sige, at et flertal jo har erklæret sig enig i, at vi skal gå hele vejen, og det kommer ud i nogle små bøger bagefter, hvor man kan tjekke, hvad folk har sagt, hvis man skulle have glemt det, altså der er villighed til at gå videre end lovforslaget.

Ministerens har jo tidligere i dag vist sin gode vilje til at lytte til, hvad Folketinget siger. Det er altid klogt af en minister, og jeg opfattede ministerens bemærkninger på den måde, at ministeren i virkeligheden ikke er så ked af, at

Folketinget er dristigt og er villigt til at gå videre. Jeg synes oven i købet, at ministeren så glad ud under ordførertalerne, hvor ordførerne gav udtryk for, at de godt vil gå videre.

Men så er det ligesom i de gamle folkeeventyr, at der er alle de hjælpere, og så er der modstandere. Jeg hørte ministeren sådan, at der som i folkeeventyrene var tre modstandere. Den ene var rådighedsproblemet. Jeg kan godt forstå, at det ud fra en teoretisk betragtning er et problem, men jeg kan ikke forstå det i virkelighedens verden, fordi fleksjobbere er en gruppe, der er så nøje afgrænset, at det ikke behøver at få afsmittende virkninger ind i det store arbejdsmarkedssystem. Det forstår jeg godt frygten for, at det skulle få, og det ville være farligt, hvis vi ikke stod med en præcist afgrænset gruppe. Men her står vi lige præcis med en præcist afgrænset gruppe.

Så var der en diskussion om arbejdsministeren eller socialministeren. Det synes jeg ikke Folketinget skal blande sig i. Vi er så heldigt udstyret, at vi har én regering, vi henvender os til, og derefter har regeringen, ved jeg, et koordinationsudvalg. Så jeg er meget tryk ved som folketingsmedlem at se, at når Folketinget vedtager noget, så finder ministrene ud af det.

Så var ministeren for det tredje en smule bekymret over, at der kunne blive et for stort pres i retning af fleksjob. Det forstår jeg ikke helt. Hvis det er rigtigt, at regeringen stadig har en målsætning, der hedder 50.000 fleksjob, så er der faktisk brug for at etablere en situation, hvor der er pres i retning af fleksjobbene. Ellers lykkes den målsætning ikke.

Men alt i alt tror jeg, at socialministeren er utrolig glad for på det her punkt at blive hjulpet videre af Folketinget, og det synes jeg, vi skal hjælpe med.

Jette Gottlieb (EL):

I forlængelse af de betragtninger, som hr. Villy Søvnald kom med, vil jeg oven i købet tilføje, at det forekommer mig, at ministerens indlæg her i anden runde egentlig punkt for punkt påviste, hvorfor det var nødvendigt at gå videre, hvordan man kunne gå videre, og specielt hvilke faldgruber der var i det. Så jeg kan ikke se rettere, end at arbejdet er gjort. Det ser ud som om, at vi her har en sag, hvor der vil være klare muligheder for at sikre nogle lønmodtagerrettigheder også for de mennesker, som arbejder i fleksjob.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Anden næstformand (Henning Grove):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Socialudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

4) Første behandling af lovforslag nr. L 5: Forslag til lov om ændring af lov om børnetilskud og forskudsvis udbetaling af børnebidrag, lov om børns retsstilling, lov om påligningen af indkomstskat til staten og lov om en børnefamilieydelse. (Større privat ansvar for forsørgelse, målretning af særligt børnetilskud og forhøjelse af grænse for modregning i børnefamilieydelsen).

Af socialministeren (Karen Jespersen).
(Fremsat 7/10 99).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

René Skau Johansen (S):

Det her lovforslag indgår i finanslovforhandlingerne. Her er det så en besparelse på det sociale område, det drejer sig om, og det er selvfølgelig aldrig nemt at skulle skære ned på det sociale område.

Det er et delmål for Socialdemokratiet, at en besparelse ikke går ud over de svageste. I det her tilfælde må det ikke gå ud over børnene, og jeg mener, at det her lovforslag tager fat på den udfordring; altså at skulle spare 200 mio. kr. og samtidig undgå, at børn bliver klemt.

Lovforslaget sikrer en besparelse på ca. 200 mio. kr. En del af de penge hentes ved at give kommunerne en større mulighed for at modregne restancer på dagtilbudsområdet og andre beslægtede områder. Resten af besparelsen hentes ved at ændre forholdet mellem private og offentlige bidragsydere i skilsmisefamilier.

Det ordinære børnetilskud sænkes, og normalbidraget hæves tilsvarende. På jævnt dansk

kan man sige, at bidragsyderen skal betale 100 kr. mere om måneden til sit barn. Det samlede beløb nedsættes det ordinære børnetilskud med. Det er kernen i lovforslaget, det er besparelsen.

Det vil sige, at der ikke sker en indkomstnedgang hos den forælder, der har ansvaret for barnet i det daglige, og som i forvejen har nogle betydelige udgifter til barnet.

I Socialdemokratiet er vi glade for, at der sikres en fordeling af midlerne, så de svageste, dem, der lever af sociale pensioner eller lignende, ikke stilles dårligere. Det er meget væsentligt for Socialdemokratiet, at en besparelse ikke stiller de svageste dårligere.

I Socialdemokratiet er vi også tilfredse med, at lovforslaget prioriterer barnets tarv højere end at sikre forældrenes interesser – de skal nok klare sig. Det handler derfor om at sikre en besparelse, uden at barnet lider under den.

Flere foreninger har i deres høringssvar til lovforslaget hævdet, at den forøgede udgift, forældene skulle have til deres barn, oftest faderen som bidragsyder, vil medføre, at flere fædre vil opgive at se deres børn efter en skilsmisse. Jeg forstår ikke helt den reaktion. 100 kr. kan være mange penge for nogle mennesker, men at det skal være udslagsgivende for, om man vil bevare kontakten til sit barn, kan jeg ikke forstå.

Til sidst mener jeg også, at der sendes et vigtigt signal med ændringen af forholdet imellem private og offentlige bidragsydere. Privates økonomiske ansvar over for deres børn skærpes. Det er nemlig ikke kun et socialt og følelsesmæssigt ansvar, der følger med, når man får børn. Der er også et økonomisk ansvar.

Derfor er det kun rimeligt, at private yder mere, når der skal spares penge.

Vi skal ikke glemme, at det offentlige fortsat bidrager med en betydelig sum penge til skilsmisseramte familier. 36 pct. – over en tredjedel af de danske børn – oplever, at deres forældre bliver skilt. Vi skal sikre, at børnene ikke bliver tabere ved en skilsmisse, som i forvejen er en smertefuld proces.

Med det her lovforslag sikrer vi, at det samlede bidrag, nemlig normalbidraget og det ordinære børnetilskud, forbliver uændret. På den måde sikrer vi barnets tarv, og vi sikrer også en vigtig besparelse på finansloven.

Socialdemokratiet tilslutter sig forslaget.